

NIEUWE SERIE OVER Stedelijk uitgaansleven en *surveillance*

Irina van Aalst

Faculteit Geowetenschappen, Universiteit Utrecht

Alles moet veilig, daarover zijn burgers, ondernemers en overheid het met elkaar eens. Maar tegelijkertijd moet alles vrolijk en leuk en wordt de stedelijke openbare ruimte gedomineerd door festivals en evenementen. Ook een bruisend nachtleven met een gevarieerd aanbod van restaurants, cafés en clubs is belangrijk in de huidige concurrentiestrijd tussen steden. Om zich positief in de kijker te spelen, moeten lokale autoriteiten enerzijds de aantrekkelijkheid van de stad benadrukken en anderzijds de schaduwkanten bedwingen. Want uitgaan resulteert regelmatig in ongewenst gedrag, zoals rondhangende groepen, lawaai, wildplassen, openbare dronkenschap, bedreigingen, vernielingen en vechtpartijen. Zulke incidenten zijn niet goed voor de reputatie van het uitgaansleven en de stad. Om risico's te beheersen, worden steeds vaker preventieve maatregelen genomen, zoals 'meer blauw', particuliere beveiligers en cameratoezicht. Gemeenten zetten samen met ondernemers en politie in op een beleid van 'veilig uitgaan' dat steunt op voorlichting, regulering, toezicht en repressie. Staat het recht op een divers, spannend, bruisend stedelijk uitgaansgebied onder druk vanwege economische belangen en veiligheidsoverwegingen? Of kun je het toezicht zo inrichten dat stedelijke uitgaansgebieden veilig en plezierig zijn?

In een reeks artikelen in *Geografie* nemen we het stedelijke uitgaansleven onder de loep vanuit het perspectief van bezoekers, politie en private beveiligers, lokale overheden en ondernemers. We geven antwoord op de vraag hoe en door wie de stedelijke nacht wordt geconsumeerd, gestimuleerd en gereguleerd. Dit betekent aandacht voor de opkomst van de nachteconomie, het uitgaansgedrag van jongeren, gevoelens van (on)veiligheid, samenwerking tussen private en pu-

Vooral tijdens het weekend zijn stedelijke uitgaansgebieden in trek (hier: de Witte de Withstraat in Rotterdam). Wie is waar aanwezig? En wat verklaart het bezoek aan specifieke voorzieningen en steden?

Binnensteden hebben zich steeds meer ontwikkeld tot nachtelijke uitgaanscentra (hier: de Melkweg in Amsterdam); oude fabrieksgebouwen zijn omgebouwd tot discotheek of poppodium. Hoe zijn deze ontwikkelingen te verklaren en welke veronderstellingen liggen hieraan ten grondslag?

blieke beveiligers, de praktijk van het camera-toezicht en de effecten van maatregelen in het veilig uitgaansbeleid.

De artikelen zijn gebaseerd op een groot-schalig onderzoeksproject 'Surveillance in de stedelijke nacht. De sociaal-ruimtelijke effecten

Cameratoezicht en veiligheid gaan voor velen hand in hand, ook in de stedelijke nacht (hier: Groningen). Maar wie bepaalt wat er met camerabeelden gebeurt? En wat is veilig en wat verdacht?

Horecaondernemers en vooral uitsmijters (hier: het Rotterdamse Stadhuisplein) spelen een cruciale rol in de regulering van de nacht. Zij handhaven (huis)regels die een belangrijke stempel lijken te drukken op het karakter van de uitgaansgebieden.

van cameratoezicht in stedelijke uitgaansgebieden' in 2009-2013, gefinancierd door de Nederlandse organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO). Het doet verslag en bouwt voort op resultaten in internationale publicaties en congrespapers. •